

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 9 februari 1937 kl. 10 f. m.

Andra kammarens fjärde tillfälliga utskotts utlåtande, nr 1, i anledning av väckt motion, angående tillgodoseende av behovet av allmänna samlingslokaler.

I en inom andra kammaren väckt och till dess fjärde tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 192, ha herrar Hermansson och Sundström i Skövde hemställt, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och på vilket sätt stat och kommun må kunna medverka:

- 1) dels till förbättring av redan nu befintliga samlingslokaler, vilka äro i behov därav,
- 2) dels genom lån och subvention stimulera till uppförande av nya lokaler,
- 3) dels ock undersökning om ej under statens eller kommunernas medverkan uppförda samlingslokaler må kunna i ökad omfattning tagas i anspråk för de mångskiftande behov, som på detta område ständigt anmäla sig.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Motion med samma yrkande förelåg i andra kammaren vid sistlidna riksdag. Den hänvisades även då till fjärde tillfälliga utskottet, som tillstyrkte bifall till densamma i så måtto, att riksdagen måtte begära utredning huruvida, på vad sätt och under vilka villkor staten må kunna medverka för anskaffande av för alla tillgängliga samlingslokaler på platser, där ett framträdande behov av sådana lokaler gjort sig gällande, samt för riksdagen framlägga det förslag vartill utredningen kunde föranleda. Andra kammaren biföll utskottets hemställan och, sedan ärendet remitterats till första kammaren, tillstyrkte dess första tillfälliga utskott, att första kammaren måtte biträda andra kammarens fattade beslut. Första kammaren avlog emellertid motionen med 61 röster mot 54, vadan frågan sålunda fallit.

Utskottet.

Sedan dess har i slutet av förra året, såsom i motionen anföres, hållits en sammankomst mellan olika fackliga, politiska och nykterhetsorganisationer, varvid beslut fattats dels om samverkan mellan de representerade organisationerna vid disponerandet av tillgängliga lokaler samt dels om instämmande i av Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund till regeringen gjord framställning om statsmakternas medverkan för lösandet av de politiska, ideella och fackliga organisationernas lokalproblem.

Utskottet vill för sin del vitsorda, att behovet av samlingslokaler är stort i många trakter av vårt land. På många orter saknas fullständigt lämpliga

lokaler, och på andra befinna sig tillgängliga lokaler i ett allt annat än tillfredsställande skick. Utskottet anser sig härvid även böra hänvisa till vad som yttras i ett par andra till utskottet hänvisade motioner. I motion nr 287 av herr Åqvist m. fl. framhålles sålunda önskvärdheten av att ungdomen beredes tillfälle att samlas i samlingshem, och i motion nr 291 av herr Bagge m. fl. framhålles, att det bör vara statsmakterna möjligt att genom ekonomiskt stöd för byggande av samlingslokaler bidra till att bereda landsbygdens människor ökade tillfällen att tillfredsställa sina kulturella behov.

Utskottet anser visserligen, att det i första hand bör ankomma på invånarna i resp. bygder samt de organisationer av politisk, facklig eller kulturell art, som å orten finnas, att taga initiativ till anskaffandet av samlingslokaler, men har å andra sidan också uppfattningen att i många fall statens och det allmännas stöd är oundgängligt, om lokalproblemet skall kunna på ett tillfredsställande sätt lösas. Utskottet vill därför tillstyrka en utredning i motionens syfte, varvid enligt utskottets mening särskilt bör uppmärksammas bl. a. behovet i olika delar av landet, de ekonomiska konsekvenser till vilka statens och det allmännas medverkan kan leda, den lämpliga formen för lokalernas förvaltning och framtida underhåll, vilka organisationer eller sammanslutningar, som böra få disponera lokalerna m. m. dylikt. Utskottet anser för sin del, att även frågan om bidrag för förbättring av redan förefintliga lokaler bör upptagas till undersökning, varvid liksom i fråga om nybyggnad i första hand lånevägen synes böra övervägas.

Utskottet hemställer alltså, att andra kammaren måtte för sin del besluta,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och på vilket sätt stat och kommun må kunna medverka:

- 1) dels till förbättring av redan nu befintliga samlingslokaler, vilka äro i behov därav,
- 2) dels genom lån och subvention stimulera till uppförande av nya lokaler,
- 3) dels ock undersökning om ej under statens eller kommunernas medverkan uppförda samlingslokaler må kunna i ökad omfattning tagas i anspråk för de mångskiftande behov, som på detta område ständigt anmäla sig.

Stockholm den 9 februari 1937.

På utskottets vägnar:

KARL MÄLER.

Närvarande: herrar *Mäler, Eriksson* i Frägsta, *Larsson* i Julita, *Johansson* i Öckerö, *Johansson* i Mysinge, *Janson* i Frändesta, fru *Björck*, herrar *Annér, Jacobson* och *Andersson* i Torngård.